

การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Study on identities of students Mahasarakham University (MSU FOR ALL)

วันเพ็ญ อมรสิน¹, สมบัติ ท้ายเรือคำ², ประสาท เนื่องเฉลิม³

Wanpen Amornsini¹, Sombat Tayraukham², Prasart Nuangchalem³

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1,500 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการศึกษานิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านความสามัคคี 2) อัตลักษณ์นิสิตกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านความสามัคคี

---

¹ นักวิชาการศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ Academic Studies, Faculty of Finearts, Mahasarakham University

² Assistant Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) อัตลักษณ์นิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) อัตลักษณ์นิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : อัตลักษณ์นิสิต

Abstract

This research aimed to Study on identities Mahasarakham University (MSU FOR ALL) students view. Samples were 1,500 students, academic year 2012. by Stratified Random Sampling. Research tools was questionnaire identities of the students. Mean, Percentage, standard deviation were employ. The research findings can be shown as showed; 1) Students had identities at high level at all. 2) Humanities and Social Sciences student had differences identities by means of moral, social responsibility, and unity at .05 level of significance 3) Science and Technology student had differences identities. by means of moral, social responsibility, and unity at .05 level of significance 4) Health Science student had differences identities. by means of moral, social responsibility, and unity at .05 level of significance

Keywords : identities

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทุกด้านอย่างรวดเร็ว และจากการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา สังคมไทยได้มุ่งความเจริญทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยได้ละเลยความสำคัญของการพัฒนาทางด้านจิตใจ คุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม ความสามัคคี จึงก่อให้เกิดความเสียหายเกิดปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และเป็นที่มาของปัญหาสังคม ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นพลังสำคัญในอนาคตของประเทศก็สะท้อนปัญหาปัญหาดังกล่าวไว้อย่างน่าเป็นห่วงเช่นกัน ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งและเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่ต้องร่วมกันแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างบุคลากรของประเทศที่มีพร้อมทั้งปัญญา ความรู้ และคุณธรรมอันก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งส่วนตัว ส่วนรวม และประเทศชาติควบคู่กันไป สถาบันการศึกษาทุกแห่งจึงต้องมีการฝึกในการร่วมพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสุขในสังคมยุคโลกาภิวัตน์นี้ได้อย่างเต็มความสามารถ คุณธรรม

ที่จำเป็นจะต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นับเป็นที่สุดของผลงานด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการพัฒนา นิสิตนักศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาหลักของคุณธรรมจริยธรรมและการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ใช้ในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาตามพระบรมราโชวาทของพระองค์เพื่อน้อมนำความรู้จากแก่นแท้และสาระในพระบรมราโชวาทนั้นไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่ง (นฤมล โอสธานุเคราะห์. 2549 : 2)

มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเป็นหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค สถาบันมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงาน ธุรกิจ และบุคคลในภูมิภาค เพื่อรองรับการดำรงชีพ จากการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินการจัดการศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก

สถานศึกษา เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในบทบาทด้านการให้บริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งจะต้องให้บริการวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในประเทศและต่างประเทศซึ่งอาจให้บริการโดยการให้ทรัพยากรของสถาบันหรือใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลในหลายลักษณะ อาทิ การให้คำปรึกษา การศึกษา วิจัย ค้นคว้า เพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม การฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่างๆ การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่อง บริการศิษย์เก่าและประชาชนทั่วไปการให้บริการทางวิชาการนี้สามารถจัดรูปแบบการให้บริการแบบให้เปล่าด้วยสำนึกความรับผิดชอบของความเป็นสถาบันอุดมศึกษาในฐานะเป็นที่พึ่งของสังคม หรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนเป็นรายได้ หรือเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ การให้บริการทางวิชาการโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยี และองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ เป็นที่พึ่งและแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม สอดคล้อง อันก่อให้เกิด ความมั่นคง ความเข้มแข็ง และการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน สังคม ประเทศ

ชาติและนานาชาติ ตลอดจนการส่งเสริมการมีบทบาททางวิชาการ และวิชาชีพในการตอบสนอง ชี้นำ และเตือนสติสังคมของสถาบันอุดมศึกษาโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2555 : 2)

ดังนั้น อัตลักษณ์นิสิตของมหาวิทยาลัย คือ “นิสิตกับการช่วยเหลือสังคมและชุมชน” และเอกลักษณ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม คือ “การเป็นที่พึ่งของสังคมและชุมชน” และมีมติเห็นชอบการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนในเรื่องดังกล่าวโดยให้นำโครงการหนึ่งหลักสูตรหนึ่งชุมชนมาบรรจุในแผนปฏิบัติงานการพัฒนาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม คือ “ผู้มีปัญญาพึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน” ดังนั้น เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดผลการพัฒนาตามอัตลักษณ์ และผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์สถาบันบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด มหาวิทยาลัยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติงานการพัฒนาอัตลักษณ์เอกลักษณ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ขึ้นมา เพื่อเป็นแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนและ

พัฒนามหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์
และสร้างคุณค่าต่อสถาบันและสังคมหรือ
ชุมชนยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของนิสิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบอัตลักษณ์ของ
นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เป็น
รายด้านได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม
(Moral) ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม
(Social Responsibility) และด้านความ
สามัคคี (Unity)
3. เพื่อเปรียบเทียบอัตลักษณ์ของ
นิสิตแต่ละด้าน จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และ
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นิสิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตาม
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
จำนวน 20,390 คน กลุ่มวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีจำนวน 9,136 คน และ

กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 4,311
คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 33,837 คน
กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม จำแนกตามกลุ่ม
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน
500คน กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
จำนวน 500 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน
33,837 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นิสิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตาม
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
จำนวน 500คน กลุ่มวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี จำนวน 500 คน และ
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 500 คน
รวมทั้งสิ้น 1,500 คน ซึ่งได้มาจากการ
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง
เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan)
แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified
Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม ข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
โดยใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires)
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ
สำรวจรายการ (Check-list) จำแนกตาม
เพศ ศักยภาพระดับปริญญาตรี และสังกัด/
คณะ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert's) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 19 ข้อ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 4 ข้อ ด้านความสามัคคี จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมลักษณะเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ

3. ค่าความเชื่อมั่นและเที่ยงตรง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง โดยการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็น รายข้อ (Discriminant Power) ใช้เทคนิค Item-total Corretation ซึ่งอัตลักษณ์นิสิตทั้งมหาวิทยาลัย ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.734 – 0.950 ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

(Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งอัตลักษณ์นิสิตทั้งมหาวิทยาลัยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.748 – 0.880 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.874

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 4.1 ร้อยละ
- 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สรุปได้ดังนี้

ตาราง 1 การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในภาพโดยรวมและรายด้าน

อัตลักษณ์นิสิต	$\bar{X}$	S	ระดับความคิดเห็น
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.07	0.46	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	4.12	0.62	มาก
ด้านความสามัคคี	4.30	0.52	มาก
โดยรวม	4.16	0.44	มาก

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า อัตลักษณ์ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การศึกษาอัตลักษณ์ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านความสามัคคี

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามของกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามของกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเดช ใจหวัง (2547 : 134-148) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนบ้านไทร อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามกรอบการศึกษา 3 ด้าน คือ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์นั้นได้ใช้กลยุทธ์การฝึกอบรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริโย โสมณวัฒน์ (2548 :

163-173) ได้ศึกษา การพัฒนางานเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านสีสุก อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร พบว่า ในการดำเนินงานของครูผู้รับผิดชอบโครงการขาดการวางแผนและการประสานงานกัน ในทีมการทำงานปฏิบัติปฏิบัติงานไม่ชัดเจน ผู้บริหารไม่สนใจในกิจกรรม ผู้ศึกษาได้นำกลยุทธ์การประสานงาน และการกำกับติดตามการดำเนินงาน หลังการพัฒนาครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข 6 ด้าน ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความประหยัด ด้านความกตัญญู กตเวทิตะ และด้านความเสียสละ

2. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามของกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็น ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพรรณ เทพสุเมธานนท์ (2546) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีพฤติกรรมมีความรับผิดชอบต่อทุกด้านอยู่ในระดับสูง

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญฤดี ขำช่อนสัตย์ (2542) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลมีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูงโดยที่นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีพฤติกรรมความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน นักศึกษาต่างสาขาวิชามีพฤติกรรมความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

3. ด้านความสามัคคี พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นในด้านความสามัคคีโดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนม พงษ์ไพบุลย์ (2540 : 4) พบว่ามีระดับการปฏิบัติจริยธรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ความมีระเบียบวินัย ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ พานทอง (2536 : 3) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครสวรรค์ ตามเหตุผลเชิงจริยธรรมทั้ง 6 ด้าน คือ ความมีระเบียบวินัยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความสามัคคีความอดุสาหะและความยุติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การศึกษาอัตลักษณ์ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามของกลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีความคิดเห็นในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ศักดิ์ พงษ์สุชา (2546 : 90-96) พบว่า การพัฒนาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามผู้เรียน โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาสามารถปฏิบัติงานในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาหนักเรียนได้เป็นอย่างดีสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิลาธรรม โพนะทา (2547 : 73-80) พบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้หลักการดำเนินงานนักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมดีขึ้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของกนกวรรณ พินแยม (2547 :

104-114) พบว่า การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและกลยุทธ์การเสริมแรงทำให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามของกลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีความคิดเห็นในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์พรพรรณ เทพสุเมธานนท์ (2546) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมทุกด้านอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญฤดี ขำช่อนัตย์ (2542) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง โดยที่นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน นักศึกษาต่างสาขาวิชา มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

3. ด้านความสามัคคี พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามของกลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีความคิดเห็นในด้านความสามัคคีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก

กระหั้น (2541 : 3) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำชะอี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ด้านความสามัคคี ความเมตตา กรุณา ความมีระเบียบวินัย ในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และความเสียสละ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านความสามัคคี ความเมตตา กรุณา ความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และความเสียสละ การศึกษาอัตลักษณ์ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามของกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรยา รินสอน (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมที่ปฏิบัติจริงและพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตราชโพนิน ตามทัศนะของครู พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ คุณธรรม

และจริยธรรมต่อวิชาชีพการบริหาร
คุณธรรมและจริยธรรมต่อเพื่อนร่วม
งาน คุณธรรมและจริยธรรมต่อสังคมและ
ประเทศชาติ และคุณธรรมและจริยธรรม
ต่อตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัย
ของศีลธรรม โพนะทา (2547 : 73-80)
พบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้
กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้
หลังการดำเนินงานนักเรียนมีคุณธรรม
จริยธรรมดีขึ้น

2. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม
พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ของกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความ
คิดเห็นในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของพิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์
(2546) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย
รามคำแหงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบ
ชอบทุกด้านอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของขวัญฤดี ขำช่อนัตย์
(2542) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย
มหิดลมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อ
รวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง โดยที่
นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีพฤติกรรมความ
รับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน นักศึกษาต่าง
สาขาวิชา มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อ
ไม่แตกต่างกัน

3. ด้านความสามัคคี พบว่า
นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามของ
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็น
ในด้านความสามัคคี โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
พนม พงษ์ไพบูลย์ (2540 : 4) พบว่า
มีระดับการปฏิบัติจริยธรรมอยู่ใน
ระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่า
เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ความมี
ระเบียบวินัย ความขยันหมั่นเพียร ความ
ซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความ
สามัคคี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
สมนึก แกระหัน (2541 : 3) ได้ทำการ
วิจัยเรื่อง พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอคำชะอี สำนักงานการประ
ถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ด้าน
ความสามัคคี ความเมตตา กรุณา ความ
มีระเบียบวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์
สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และความ
เสียสละ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก
ทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อยคือ ด้านความสามัคคี ความ
เมตตา กรุณา ความมีระเบียบวินัยใน
ตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน
หมั่นเพียร และความเสียสละ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรปลูกฝังให้นิสิตมีความเคารพกฎระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
2. ควรเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดง

ความคิดเห็นและปัญหาในการดำรงชีวิต
อยู่ในมหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุน
การวิจัยปีงบประมาณ 2555 ผู้วิจัยจึงขอ
ขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ พิมแยม. (2547). การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองโคง "สุรวิทยาคม" อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กรรยา รินสอน. (2546). คุณธรรมจริยธรรมที่ปฏิบัติจริงและพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตรัชโยธิน ตามทัศนะของครู. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ มหาบัณฑิต, สถาบันราชภัฏจันทร์เกษม.
- ขวัญฤดี ขำซอนสัตย์. (2542). การศึกษาพฤติกรรมการรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จารุวรรณ พานทอง. (2536). การเปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นฤมล ไอสถานเคราะห์. (2549). แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2540). "การศึกษาเกี่ยวกับการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต". วารสารแนะแนว. 31(165) : 4 ; มกราคม.
- พงษ์ศักดิ์ พงษ์สุชา. (2546). การพัฒนาการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์. (2546). การศึกษาพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ศีลธรรม โพนะทา. (2549). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนบ้านโนนค้อ อำเภอคำม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2555). แผนปฏิบัติงานการพัฒนาอัตลักษณ์ และ
เอกลักษณ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมนึก แกระหัน. (2541). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำชะอี สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมเดช ใจหวัง. (2547). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านไทร
อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัย.
- สุริโย โสมณวัฒน์. (2547). การพัฒนาดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของ
นักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุต อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.